

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

січень 2008 №51(214)

виживання
демократія
гуманізм

ЕКОЛОГІЧНИЙ КАЛЕНДАР СІЧЕНЬ

- 1 - Новорічне свято
- 7 - Різдво Христове
- 13 - Щедра кутя
- 19 - Богоявлення Господнє. Водохреще
- 110 років від дня народження Олександра Юхимовича Яценка (1898—1978), українського вченого у галузі тваринництва
- 20 - 125 років від дня народження Гната Омеляновича Ручка (1883—1938), українського мікробіолога
- 22 - День соборності України. 90 років від дня утворення Української Народної Республіки
- 29 - День пам'яті Героїв Крут

ЗРОСТАННЯ ТІНЬОВОГО РИНКУ ЗЕМЛІ?

В Україні набирає оберти розвиток тіньового ринку землі, заявив представник Міністерства аграрної політики Олександр Ковальов. За його словами, в Україні навіть проводяться відповідні семінари — як обійти закон про мораторій та придбати землі сільгосппризначення.

“Тому Україна потребує негайного вирішення земельних питань, потрібно впровадити ринки земельних відносин, оскільки мораторій на продаж землі не тільки не вирішує існуючих проблем, а навіть ускладнює ситуацію”, — наголосив він.

Ковальов також зазначив, що оборот земель сільгосппризначення повинен керуватися окремим законом. За його словами, Секретаріат президента підготував відповідний законопроект, “проте він недосконалий, оскільки не вирішує невідкладні питання”.

ПРЕЗИДЕНТИ ПРО КАРПАТИ

Президенти України Віктор Ющенко та Угорської Республіки Ласло Шойом погодилися з необхідністю спільного захисту екології Карпат та річки Тиси. Про це вони повідомили на спільній прес-конференції в Мукачевому. В.Ющенко підкреслив, що необхідно на найвищому рівні опікуватися проблемами навколишнього середовища Карпат, і таким чином, подавати всім приклад щодо захисту довкілля та спільного багатства.

ЧАЕС ЗГОРТАЄТЬСЯ

Державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС» визначило заходи щодо зняття станції з експлуатації на період 2008-2012 рр. і на довгострокову перспективу, повідомили в інформаційному департаменті ЧАЕС. План заходів складено на основі діючих документів щодо напрямків роботи ЧАЕС. Він розрахований на період з 2008 до 2012 року — до кінця етапу зняття з експлуатації ЧАЕС. На даному етапі передбачається остаточне видалення відпрацьованого ядерного палива з блоків. Після завершення зняття з експлуатації станції протягом 2013-2022 рр. планується провести консервацію реакторів і найзабрудненіших систем. Витримка законсервованого устаткування з метою природного зниження радіоактивного випромінювання до прийнятних рівнів триватиме до 2045 року, а повний демонтаж устаткування і очищення проммайданчика для максимального зняття обмежень і регуляторного контролю відбуватиметься в 2046-2064 роках. Документом також передбачено три основні етапи перетворення об'єкту “Укриття” в екологічно безпечну систему.

Шановні Друзі!

Українська екологічна асоціація “Зелений світ” та редакція газети “Зелений Світ” від щирого серця вітають вас з Новим роком-2008 та Різдвом Христовим! Здоров'я та гараздів вам і вашим родинам. Нехай Господь береже нас і Україну.

Голова УЕА “Зелений світ”
Головний редактор

Ю. Самойленко
В. Ткаченко

БОЛЬОВІ ТОЧКИ “ЧЕРНОВЕЦЬКОГО І КО”

Віталій КЛИЧКО

Особисто мені боляче від того, що чиниться в моєму рідному місті. Київ знаходиться в найжорстокішій системній кризі.

Змінити ситуацію в місті може лише твердий суспільний та політичний тиск на основні суб'єкти прийняття рішень. Природно, у першу чергу він повинен спрямовуватись на пана Черновецького та його команду земельних ділків.

Тільки широка та відкрита публічна дискусія змусть їх відповідати за загрозливий стан справ в українській столиці. Крім того, подібна дискусія дозволить змінити суспільне ставлення до міської влади з поבלажливо-іронічного до радикально-вимогливого.

Сьогодні я б визначив три ключові точки суспільного тиску на міську владу.

Кримінальна справа, парламентська слідча комісія та дострокові вибори.

Перша точка — це Верховна Рада, яка має конституційне право призначити дострокові вибори в Києві.

Багато парламентських сил, у тому числі з демократичного табору, на словах обіцяють Києву очищення, а на ділі успішно беруть участь у корупційних схемах. Щоб вони проголосували за дострокові вибори, їх потрібно загнати в умови безвихідного вибору.

Ми, опозиція в Київській, зробимо

все, щоб усі парламентські сили привселюдно визначили своє ставлення до політики Черновецького. Основні механізми публічного тиску на Верховну Раду вже запущені.

По-перше, це судовий позов, поданий Блоком Віталія Кличка, у Шевченківський суд столиці. Ми доб'ємося визнання незаконними рішень “земельної біржі” Черновецького від першого жовтня 2007-го, коли сателіти мера в Київській розділили між собою 4% території Києва.

Перша перемога вже здобута — після попередніх слухань, 29 січня відбу-

Ст. 5

Екологічна газета України.
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
“Зелений світ” та колектив редакції.

Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова площа, 4, Київ-70,
тел./факс: 417 43 83
E-mail: zelsvit@p5com.com

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами матеріалів, можуть не збігатися з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами лише на сторінках газети.

Надруковано УЕА “Зелений світ”

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються матеріали з інтернет-видань: Кореспондент.net; Майдан-ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обозреватель».

УЕА “Зелений світ” створена в 1988 році як реакція суспільства на жадливі екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації “Друзі Землі”.

Голова УЕА “Зелений світ” Юрій Іванович Самойленко.

Газета “Зелений Світ” була, на час створення, одним з найперших неформальних антирежимних видань, в якому відкривалася правда про стан здоров’я нації та екологічний негаразд в країні. Газета стала рупором демократії. В епоху тотального замовчування та брехні на наших шпальтах відкривалися жахні картини радянської дійсності.

Склад редколегії:

Гончаренко Г.А.
Лисиченко Г.В.
Хазан П.В.

СТАРОНОВОРІЧНИЙ ОБЕРІГ — СИМВОЛ ДОСТАТКУ

Первісний дохристиянський характер новорічного свята добре зберігся у традиційних звичаях та обрядах українців 13—14 січня.

На відміну від Різдва й Хрещення ці дні не відігравали важливого значення в релігійному календарі, тому в обрядовості їх майже не помітно церковних мотивів, хоча у православному місяцеслові значаться три свята.

13 січня установлене свято на честь знатної римлянки Меланії (Маланки), яка з юних років і до кінця днів своїх (померла в 439 р.) прямиувала до Христа.

14 січня — свято на честь Василя (Василя) Великого (329—379) архієпископа Кесарії Кападокійської, що в Малій Азії.

Церковні джерела характеризують його як аскета, богослова і вченого, автора кодексу чернечого життя. 14 січня — за церковними святцями — свято Обрізання Господнє (саме тоді, згідно з церковними джерелами, відбулося обрізання Ісуса Христа за єврейським звичаєм).

14 січня — перший день Нового року за старим стилем.

Найважливішими моментами традиційного новорічного свята в Україні середини XIX — початку XX ст. виступають: ритуальний стіл, щедрування й засівання (обходи домівок із привітаннями, побажаннями), ворожіння, рядження, веселощі й забави.

Переддень Нового року своєю обрядовістю нагадує переддень Різдва. Вечір в народі називався щедрим, або багатим, що пов’язано зі звичаєм готувати багатий святковий стіл, де на відміну від Свят-вечора обов’язково були й скоромні страви.

На Новий рік, як і на Різдво, носили «вечерю», але Цього разу не родичам і знайомим, а лише сільській бабі-повитусі.

Напередодні Нового року в селянському господарстві виконувалася ціла низка ритуальних дій виробничого характеру (господарська магія). Так, було прийнято у цей день привчати до роботи молодих коней, і волів, їх вперше запрягали. У деяких місцевостях на Меланки ловили горобців і палили їх у вогні. Попіл, що лишався, разом із насінням засівали у землю навесні, сподіваючись у такий спосіб захистити поля від птахів.

Характерною прикметою новорічного свята в Україні було щедрування — давній народний звичай церемоніальних обходів

хат із побажанням щастя членам сім’ї й розквіту господарства.

Висвітлюючи питання символіки й атрибутики аграрно-календарних свят, треба відмітити, що українське село і робітниче місто у дожовтневий період не знали звичаю новорічної ялинки. Як елемент традиційної новорічної обрядовості вона взагалі не характерна для східних слов’ян у минулому і була запозичена ними, очевидно, з Німеччини, де згадується вже в XVI ст.

У ряді районів перспективи врожаю овочів визначали за допомогою жевріючих вуглин, витягнутих із печі. Вуглики розкладали на пранику, даючи кожному назву рослини, яку передбачалося вирощувати наступного року. Вуглик, що згорав повністю, віщував урожай відповідних овочів і навпаки. Іноді подібний магічний прийом використовувався й у ворожіннях про здоров’я членів сім’ї.

Але найбільше Новий рік пов’язаний із дівочими ворожіннями про шлюб, що характерно і для інших європейських народів. Магічні прийоми цієї ночі багато в чому схожі із тими, які мали місце на Катерини та Андрія. Приступаючи до ворожінь, дівчата звичайно намагалися отримати відповідь на чотири питання: чекати у Новому році шлюб чи смерть; якщо шлюб — то куди; хто буде чоловіком; чи буде шлюб щасливим.

Відповідь на перше питання у багатьох місцевостях давала вишнева гілка, поставлена в день Катерини у воду на покуті. Якщо вона розквітала до Нового року, це вважалося хорошою ознакою. Поширеним прийомом ворожінь було слухання різних звуків: гавкоту собак, луни, людських голосів тощо, які трактувались у негативному або позитивному плані.

Новорічна ніч, як і різдвяна, вважалась у народі чарівною, з нею було пов’язано чимало повір’їв. Очевидно, під впливом християнства виникло уявлення про те, що в ніч із 13 на 14 січня «відкривається небо» і в бога можна попросити що завгодно, або що «вода у криницях, перетворюється на вино». До Нового року, як і до свята Купайла, приурочені українські перекази і легенди про «палаючі гроші» та скарби. Існували й певні заборони. Так, у гуцулів у новорічну ніч не спали на печі, вважаючи, що в цю ніч на ній танцюють Василь і Меланка. Можливо, тут позначилися якісь давні пережитки культу предків, тісно пов’язаного із культом вогнища.

Чимало різноманітних народних звичаїв та обрядів зв’язано із святом Василя — Нового року. Виразний аграрно-магічний зміст носив обряд «засівання», «посипання», розповсюджений не лише в Україні, а й у східних слов’ян у цілому. Ще вдосвіта по селу ходили посипальники — хлопчики 7—14 років. У руках вони носили торбинки або рукавиці, наповнені зерном. Заходячи до хати, посипальники здійснювали символічне посівання.

Перших посівальників господиня сажала на порозі й роззувала, щоб «вдома краще кури неслись», а господар тим часом ішов з коцюбою до сідала і згонив курей, аби «починали скоріше нести».

Донедавна новорічне вітання було таким: «Сію, сію, посаваю, з Новим роком поздоровляю! На щастя, на здоров’я, на Новий рік! Щоб краще родило як уторік. Жито, пшениця, горох, сочевиця! Коноплі до стелі, а льон по коліна! Щоб хрещена голівка не боліла!»

АЛКОГОЛІЗМ НИЩИТЬ НАЦІЮ

За результатами опитування Всесвітньої організації охорони здоров'я Україна посідає перше місце у світі за масштабами підліткового алкоголізму. Тобто, українські діти та молодь споживають алкоголь найбільше у світі порівняно зі своїми ровесниками із інших країн.

В Україні щороку через алкоголізм помирає понад 40 тис. людей. Із них — 8 тис. осіб вмирають унаслідок алкогольного отруєння. Серед дітей алкоголь вживають 40%, заявив голова Національної ради з питань охорони здоров'я Микола Поліщук.

“В Україні 40% дітей вже причастилися до вживання алкоголю. І це при тому, що до 18 років продаж алкоголю в нашій державі заборонено», наголосив М. Поліщук.

На його думку, збільшенню масштабів алкоголізму певною мірою сприяє відсутність державної політики у цьому питанні. «Ми відрізняємося від європейських країн тим, що у нас немає сформованої наркополітики. Ні по відношенню до наркотиків, ні по відношенню до спиртного, ні по відношенню до тютюну», — зазначив экс-міністр охорони здоров'я Микола Поліщук.

Він переконаний, щоб змінити ситуацію на краще, необхідно впровадити повну заборону реклами алкоголю і тютюну. Також, за словами Миколи Поліщука, слід обмежити доступ неповнолітніх до алкоголю, наркотиків та тютюну.

За даними Державного комітету статистики України й Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України в останні роки все більше громадян України помирає від алкоголю.

КРИТИЧНИЙ РІВЕНЬ

У Дніпропетровську не видно зірок. Стан забруднення повітря в Дніпропетровську екологи визначають як критичний. За деякими показниками він перевищує норму в декілька десятків разів.

“У минулому році в атмосферу міста потрапило 828 тисяч тон шкідливих речовин”, заявив голова управління охорони навколишнього середовища Олександр Бархатний.

За його словами, всі попередні спроби зрушити вирішення цієї проблеми з мертвої точки були безрезультатними, повідомляє Німецька хвиля. За інформацією чиновника, в екологічну програму було внесено лише 10 підприємств-забруднювачів повітря, останні на предмет кількості викидів в повітря майже не перевірялися, моніторинг стану навколишнього середовища проводиться лише час від часу.

У прийнятій облрадою новій програмі участь беруть вже 25 підприємств. До 2015 року вони мають ввести в експлуатацію нові очисні споруди і впровадити більш екологічні технології виробництва. Затверджено також програму постійного моніторингу стану навколишнього середовища.

ЗМІЙНИЙ – “СПЕЦІАЛЬНА” ЗОНА

Президент Віктор Ющенко доручив Кабінету міністрів розробити та внести на розгляд Верховної Ради законопроект про створення спеціальної (вільної) економічної зони на острові Зміїному в Одеській області, йдеться в указі Президента “Про невідкладні заходи щодо розвитку південно-західної частини Одеської області” від 15 січня.

Уряд також має передбачити при доопрацюванні проекту закону про Державний бюджет на 2008 рік кошти на будівництво Болградської парогазової електростанції та повітряних ліній електропередачі Аджалик — Усатове, Новоодеськ — Арциз, а також фінансування у повному обсязі будівництва глибоководного судноплавного каналу р.Дунай — Чорне море.

Крім того, указом Ющенко доручає Кабміну проаналізувати стан виконання двосторонніх договорів між Україною та Молдовою щодо територіальних та майнових питань і за результатами цього аналізу внести відповідні пропозиції.

Також уряд має забезпечити виконання в повному обсязі рішень стосовно комплексного розвитку Українсько-Придунав'я і завершення у 1-му півріччі 2008 року будівництва повітряних ліній електропередачі Арциз — Болград та Болград — Буджак — Рені.

Ющенко також доручає Кабміну вжити заходів з будівництва автодороги Одеса — Рені із введенням її в експлуатацію до проведення в Україні “Євро-2012”, а також поліпшити умови експлуатації залізниці на ділянці Одеса — Ізмаїл та опрацювати питання щодо реалізації проекту будівництва залізничної лінії Ізмаїл — Рені.

Крім того, уряду доручено вжити заходів щодо дальшого розвитку інфраструктури та господарської діяльності на о. Зміїний і континентальному шельфі, передбачивши, зокрема: інвентаризацію держмайна, що знаходиться на острові, введення в експлуатацію до початку навігації 2008 року причального комплексу, належне матеріально-технічне забезпечення прикордонної застави на острові.

Водночас уряд має попідкуватися про створення на острові філії Одеського археологічного музею, а також забезпечення сучасним обладнанням для проведення комплексних природознавчих, морських та океанографічних досліджень державних наукових установ, розташованих на острові.

КАЗАХСТАН ДО КРИМІНАЛУ?

Генеральна прокуратура України наприкінці грудня минулого року надіслала клопотання до своїх казахських колег з проханням вирішити питання про порушення ними кримінальної справи у зв'язку з аварією казахських цистерн с фосфором у Львівській області влітку минулого року, повідомив генпрокурор України О. Медведько. За його словами, українська сторона завершила слідчі дії на своїй території в межах кримінальної справи, порушеної за фактом

аварії цистерн с фосфором. Як зазначив генпрокурор, було проведено 360 експертних, допитано близько 600 осіб. Комплексна технічна експертиза встановила, що причиною аварії стала несправність залізничного візка, на якому розміщувалася цистерна, наголосив генпрокурор і додав, що саме цей візок вироблявся на території Казахстану.

АЗОВСЬКЕ МОРЕ ПОДІЛЯТЬ

Володимир Огризко сподівається, що вже найближчим часом почнеться робота українсько-російської демаркаційної комісії з Азовського моря і її робота допоможе вирішити питання розмежування Керченської протоки.

У інтерв'ю щотижневикові Дзеркало тижня міністр зазначив, що в проблемі делімітації Керченської протоки міжнародне право дає Україні “всі можливості визначити те, що нам належить”.

“Звичайно, нам би хотілося знайти спільне рішення. У цьому контексті я хотів би підкреслити, що з делімітації Азовського моря експерти просунулися досить непогано. Найближчими днями ми почнемо роботу демаркаційної комісії. 31 грудня російська сторона нарешті відповіла нам і повідомила, що її частина комісії створена. Це дає нам можливість для зустрічі й початку практичної роботи з демаркації. Але ж якби всього кілька років тому хтось зробив подібну заяву, подумали б, що він злегка збожеволів. Сьогодні це вже реальність”, — заявив глава МЗС.

Він також вважає за можливе використовувати досвід роботи комісії з Азовського моря для вирішення проблеми Керченської протоки. “Без сумніву, ми проведемо делімітацію в Азовському морі, там залишився тільки центральний відрізок. Хоча принципово, по суті, методологія визначена. Зараз іде технічна робота з обчислення проходження цієї конкретної лінії. І якщо ми домовилися використовувати загальновизнаний принцип проведення лінії кордону відповідно до основ міжнародного морського права в Азовському морі, то що нам заважає використовувати ті ж принципи при розмежуванні Керченської протоки?”, — підкреслив Огризко.

Стосовно катастрофи суден минулої осені та забруднення в Керченській протоці, міністр нагадав, що в першому читанні Верховна Рада вже прийняла законопроект про розмежування територіального моря України.

“Що ж стосується конкретних проблем, що виникли в результаті катастрофи в Керченській протоці, то тут повинні також сказати своє слово самі господарюючі суб'єкти, що зазнали втрати. Існує зрозуміла схема вирішення питань — це позов до суду. Це визнана міжнародна практика”, — підсумував глава МЗС.

ЧЕРНОВЕЦЬКИЙ – ЕКОЛОГІЧНИЙ ТЕРОРИСТ!

Своїм розпорядженням голова Київської міської державної адміністрації Л.Черновецький дозволив знести понад 2 тисячі 179 багатолітніх дерев на території острова Жуків для створення реабілітаційно-оздоровчого центру та зони відпочинку, повідомляється в заяві голови Постійної комісії з питань екологічної політики А. Коваленко.

За його інформацією, йдеться про розпорядження за № 1735 від 26.12.2007 р. "Про надання товариству з обмеженою відповідальністю "АВ-Медгруп" дозволу на видалення зелених насаджень на острові Жуків в Голосіївському районі". Зокрема, в першому пункті документу говориться, що товариству дозволено знищити 2 тис. 179 дерев на території о. Жуків, з яких 1 тис. 591 – у незадовільному стані. Пересадити "АВ-Медгруп" повинно лише 11 дерев. У документі також говориться про дозвіл на видалення 3 тис. 79 кущів, які перебувають у незадовільному стані. Як зазначається в документі, рішення прийнято на виконання рішення Київради від 21 грудня 2006 р. № 363/420 "Про передачу ТОВ «АВ-Медгруп» земельної ділянки для влаштування реабілітаційно-оздоровчого центру та зони відпочинку на острові Жуків". (ТОВ «АВ-Медгруп» отримало у довгострокову оренду на 10 років 6 га землі, у тому числі 3,29 га в межах прибережної захисної смуги. Для цього, згідно зі змінами до Програми розвитку зеленої зони, земельну ділянку виключено з переліку території і об'єктів природного заповідного фонду – УНІАН). За інформацією голови екологічної комісії Київради, лише за останні п'ять місяців 2007 року 24-ма розпорядженнями голови КМДА було надано дозвіл на знесення під забудову 4 тис. 221 дерева, 3 тис. 704 кущів, 25 тис. 209 кв. м газонів на території міста. "Після виходу цього розпорядження (щодо о.Жуків) у мене особисто зникли усілякі сумніви щодо причин того, чому мер та його депутатська більшість у Київській під час сесійних засідань 29 листопада та 20 грудня 2007 р. не підтримали проект рішення, ініційований екологічною комісією, яким передбачалося значно ускладнити процедуру знесення зелених насаджень у місті Києві, а також, чому до цього часу не вийшло „знамените” розпорядження міського голови про підвищення ціни за зрізане дерево, - зазначив А.Коваленко. – Адже причини ці на поверхні і називаються у фінансових колах просто – „надприбуток”. У заяві голова комісії також зазначив, що вражений „тим цинізмом та безгальмівним епатжем, з якими чинна киявська влада веде свою піар-кампанію і пропагує власні „досягнення” та „стурбованість” долею міста”. „Як інакше розуміти ситуацію, коли своїм розпорядженням (№ 1012 від 10.08.2007 р.) мер Києва Л.Черновецький дає дозвіл товариству з обмеженою відповідальністю „К.А.Н. Девелопмент” на видалення зелених насаджень на бульварі Дружби народів, 44-46 у Печерському районі (йдеться про 252 дерева та 41 кущ на зелених схилах Дніпра біля мосту ім. Патона), а після знищення дерев та обнесення будівельним парканом цього майданчика мерська політична сила – Блок Леоні

іда Черновецького – влаштовує показовий пікет на пнях 50-річних дерев „проти” забудови?”, – наголошує голова комісії. Він зазначає, що може порадити меру ще понад 100 адрес для проведення у майбутньому таких „планових” пікетів із „захисту” зелених насаджень Києва, згідно з тими землевідводами у зелених зонах міста, що були ухвалені за каденції нинішньої Київради.

О.БОГОМОЛЕЦЬ – ФІНАНСУВАННЯ МЕДИЦИНИ Є "РУЙНІВНИМ"

Голова Постійної комісії Київради з питань охорони здоров'я Ольга Богомолець заявляє, що підготовлений проект фінансування медицини Києва у 2008 році є "руйнівним" для галузі. Про це вона заявила на круглому столі в мерії. В той же час О.Богомолець підкреслила, що столична влада виділяє дуже багато грошей на розвиток медицини. Зокрема, за її даними, на 2008 рік передбачена сума в розмірі 2 млрд. 48,4 млн. грн., при тому, що торік ця сума становила 1 млрд. 476 млн. грн. Водночас, за її словами, реальні витрати на медицину зменшуються, оскільки відбувається зростання цін та зростання заробітної плати в країні. Враховуючи це, в проекті бюджету на медичну столицю на 2008 рік передбачено понад 56% на заробітну плату працівникам медичної галузі. При цьому безпосередні витрати на закупівлю медикаментів та харчування хворих зменшуються приблизно на 3%. Так, якщо у 2007 році реальні витрати на закупівлю медикаментів становили 13,3%, а на харчування – 4,2%, то у 2008 році передбачено, відповідно, 10,7% та 3,6%. Крім того, за словами О.Богомолець, проект бюджету на сьогоднішній день має "надлишок і пасивне використання коштів". "Бюджет, де 56% – зарплатня – це бюджет для галузі руйнівний, тому що тут немає розвитку. Це тільки підтримка того, що є в умовно працюючому стані", – сказала О.Богомолець. Вона поінформувала, що підготувала на найближче засідання Київради свій проект розвитку галузі медицини столиці й буде презентувати його з викладенням планів розвитку галузі "в умовах значного економічного недофінансування". "Гроші є, але їх треба раціонально використати", – наголосила О.Богомолець. За її словами, вона пропонує зробити перерозподіл передбачених на медичну галузь коштів, щоб забезпечити її розвиток не роблячи еко-

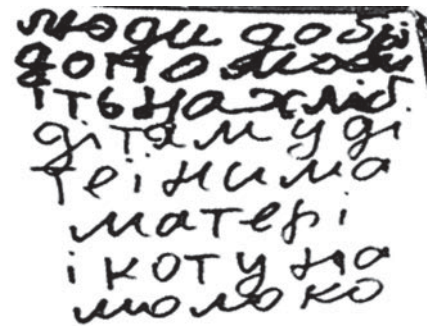
номії на медичних препаратах та харчуванні. Зокрема, вона повідомила, що її програма розвитку передбачає створення єдиного диспетчерського центру, який здійснюватиме обстеження пацієнтів на виявлення тих чи інших хвороб; пропонується уніфікація господарської діяльності медичних закладів (єдина система забезпечення харчуванням, постільною білизною тощо); запровадження кадрової десятилітньої реформи для підвищення рівня кваліфікації медперсоналу тощо.

НА ТРОЄЦІНІ ТРУБА!

Затонулі автомобілі діставали тракторами. У Києві несподівано під землю провалилися два кіоски, половина завантаженої автомобілями стоянки та сходи наземного пішохідного переходу.

Надзвичайна подія сталася на Троєщині. Причиною аварії слугувала тріщина у водопровідній трубі, яку прорвало через мороз.

На щастя, ніхто не постраждав.

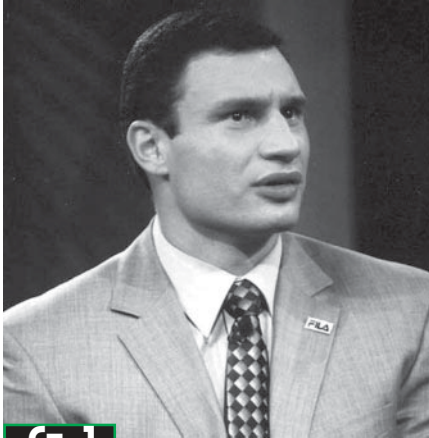
ЧЕРНОВЕЦЬКИЙ БОРЕТЬСЯ ЗА ПРАВА ТВАРИН?

Подбаймо про братів наших менших! За ініціативою Київського міського голови Леоніда Черновецького в столиці вжито комплекс заходів, покликаних упровадити в суспільстві гуманне ставлення до представників тваринного світу, повідомили в прес-службі Київської міської державної адміністрації.

Як повідомила заступник голови КМДА Ірена Кільчицька: "Як показує практика, продумана і послідовна політика міської влади щодо запобігання жорсткому і незаконному використанню тварин дає значні позитивні зрушення. Так, скажімо, під час цих новорічних свят, коли експлуатація тварин зазвичай найактивніша, в Києві не було зафіксовано жодного випадку використання мавп і хижих птахів під час платного фотографування".

На фоні нещадного знищення природи Києва столичним головою така псевдодоборотьба за тварин виглядає блюзнірством і знуцанням над киянами і здоровим глуздом.

Ст. 1

БОЛЬОВІ ТОЧКИ “ЧЕРНОВЕЦЬКОГО І КО”

детсья розгляд цієї резонансної справи по суті.

По-друге, це розгляд Верховним Судом справи про фальсифікації Черновецьким виборів 2006-го. На підставі цих матеріалів уже подано кілька депутатських запитів, і може бути знову відкрита кримінальна справа проти мера.

Нарешті, по-третє, це перспектива створення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради. Відповідне рішення вже зареєстроване в парламентському апараті.

Безкарність міського мера — удар по репутації президента.

Друга точка для тиску на владу міста президент України.

У сферу його конституційного впливу входить контроль за силовими структурами та судовою системою. На сьогодні вся правоохоронна система країни мовчить. Чому? З цим теж необхідно розібратися.

Зухвала позиція мера та його команди, які заявляють про повну підтримку їхніх дій президентом, породжує у людей сумніви в бажанні та здатності гаранта Конституції захистити їхні права.

Динаміку ставлення киян до глави держави прорахувати елементарно просто: чим безкарніше почуває себе міський мер, тим менша довіра до президента. І відповідно — навпаки.

Кияни чекають від Віктора Ющенка та його представників у правоохоронних органах радикальних дій, які зупинять варварську атаку на Київ. Чи потрібно говорити, що подальша відторгненість або відчуженість (що можна трактувати як приховану підтримку мера) секретаріату президента ще більше змінить суспільну думку не на користь Віктора Андрійовича.

Мерія — як клондайк для КРУ та Генпрокуратури.

Третя точка тиску на міську владу — Кабінет Міністрів, який має в арсеналі й адміністративно-репресивні важелі (МВС), і можливості для контролю фінансової діяльності місцевої влади.

Мені важко уявити уряд будь-якої європейської держави, який спокійно спостерігає, як мер столиці нерационально (це найбільш м'яке слово) підходить до використання національних стратегічних ресурсів, даних йому в керування. Я щиро сподіваюся, що Кабмін усвідомлює свою частку відповідальності за долю

Києва.

Банк “Хрещатик” і “Київенергохолдінг”, передані за копійки скромним київським олігархам, — дрібниці на тлі грандіозної земельної корупції в місті. Ми пам'ятаємо загальнодержавну радість із приводу “Криворіжсталей”, яку успішно повернуто державі та продано на аукціоні.

Сьогодні ті ж люди скромно мовчать, коли мова заходить про вкрадені у столичній громаді землі вартістю в декілька “Криворіжсталей”. Чи не тому, що цінність київської землі для багатьох чиновників значно вища за такі “нематеріальні” категорії, як совість і людська гідність?

Остання яскрава ілюстрація того, що відбувається, — рішення про зміну форми власності аеропорту “Жуляни”, який може піти за тією ж схемою, що і банк “Хрещатик”. Триста гектарів дорожочинної землі змушують чиновників забути навіть про те, що “Жуляни” є стратегічно важливим для країни об'єктом.

Тому ми будемо привселюдно вимагати від Кабінету міністрів ввести жорсткий моніторинг фінансової та господарської діяльності столичної влади. Причому дані цього моніторингу повинні бути легкодоступні як представникам засобів масової інформації, так і звичайному киянину, який бажає знати — як і з якою ефективністю витрачаються його гроші.

P.S. Байдужість центральної влади до ситуації в Києві загрожує країні економічним і управлінським колапсом національного масштабу. Адже в місті відсутня стратегія розвитку. Її підмінив чорний перелід київської землі.

Чим раніше його зупинять, а його організаторів відправлять вивчати планування Лук'янівського СІЗО, тим більше в нас шансів зберегти місто нашим дітям.

Віра в Київ і киян дозволяє мені бути впевненим, що дострокові вибори в Києві відбудуться. Переконали, що люди, навчені гірким досвідом, будуть вибирати не бюджетні пайки, а стратегію розвитку міста та команду, готову втілити її в життя.

Сьогодні Київ не просто хворий. Місто практично лежить на операційному столі. Щоб видалити метастази непрофесійного керівництва, доведеться різати по живому.

Так, буде неприємно. Так, буде боляче. Але іншого виходу немає.

Автор Віталій Кличко

КЛИЧКО ДОМАГАЄТЬСЯ СКАСУВАННЯ РІШЕНЬ

Шевченківський райсуд Києва завершив попередній розгляд справи за позовом лідера Блоку свого імені Віталія Кличка до Київради щодо рішень мерії від 1 жовтня 2007 р. про роздачу 2 тис. га землі. Тепер справу розглядатимуть по суті.

Перше засідання суду, де буде розглядатися справа по суті, відбудеться 29 січня 2008 р.

Представник Київради у суді Олександр Фрідман так і не надав судові документи щодо рішень Київради від 1 жовтня 2007 р., чого вимагає позивач — Віталій Кличко.

Олександр Фрідман у свою чергу заявляє, що Віталій Кличко має всі за-

начені документи. Також представник Київради запевняє, що ці документи не мають відношення до справи, тому він і не надав їх судові.

Натомість адвокат Кличка Володимир Чернобук називає дії Фрідмана неповагою до суду і зловживанням процесуальними правами.

Він додав, що Володимир Кличко наполягатиме на тому, аби всі документи із земельних рішень Київради від 1 жовтня 2007 р. було надано судові. Інакше, за словами адвоката В.Чернобука, суд розпочне розгляд справи по суті без цих документів, що означатиме їхнє фактичне неіснування.

Нагадаємо, на попередньому судовому засіданні В.Кличко висунув клопотання про передачу стенограми сесії Київради та проектів рішень Київради від 1 жовтня 2007 р.

Як повідомлялося, 1 жовтня депутати Київської міської ради без участі фракцій БЮТ, Партії регіонів і депутатської групи Кличка підтримали майже всі земельні питання, які було внесено до порядку денного сесії з порушенням регламенту понад 400.

Водночас журнал Корреспондент з'ясував, що Київрада на цій сесії з порушенням регламенту роздала в цілому 300 ділянок на 10 млрд. дол.

Як пише видання, це в чотири рази більше від річного бюджету Києва і вдвічі — від суми, отриманої від продажу Криворіжсталей.

За даними Корреспондента, було роздано 2 тис. га, що складає близько 3% всієї площі столиці.

ЗАБУДОВНИКИ ПОБИЛИ КИЯН

Забудовники Пейзажної алеї, де знаходиться історичний заповідник Древній Київ, звели новий кам'яний паркан. Киян, які намагалися перешкодити цьому, побили. У вівторок, 15 січня, зранку за допомогою двох кранів і одного трактора 30 найманців забудовників історичного заповідника Древній Київ почали зведення кам'яного паркану навколо території, на якій планується побудувати так званий будинок МЗС.

Будівельники діють за простроченими дозволами, повідомляє один із активістів, яким вдалося зупинити частину камазів з бетонними стінками.

Мешканці прилеглих будинків та активісти ініціативи Збережемо Древній Київ, які намагалися перешкодити забудові, отримали стусанів. Наразі на місці події знаходиться міліція.

Нагадаємо, будівництво заплановане на території, яка має унікальну історичну цінність і перебуває під охороною ЮНЕСКО. Раніше основним замовником будівництва будинку на Пейзажній алеї виступило міністерство закордонних справ України. Саме для службовців головного зовнішньополітичного відомства країни і передбачався цей будинок.

Активісти нагадують, що “серед засновників та акціонерів АТ “Українська майно” є почесний консул Філіппін в Україні Валерій Коваленко та американська компанія, а раніше серед засновників цієї компанії були Гринів, Пинзеник та Терехін”.

УРЯД ХОЧЕ ЕКОЛОГІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

Уряд має намір вдосконалити національну екологічну політику для забезпечення виконання конституційних прав громадян на безпечне навколишнє середовище. Про це йдеться у доопрацьованій Програмі діяльності Кабінету Міністрів, оприлюдненій на Урядовому порталі. Зокрема, уряд планує запровадити контроль за дотриманням екологічних нормативів та посилити відповідальність за їх порушення, гармонізувати вітчизняні технічні та екологічні стандарти з міжнародними аналогами, запровадити екологічне маркування вітчизняних товарів. Згідно з Програмою діяльності, планується розробити та реалізувати Державну програму очищення території України від небезпечних відходів та створити регіональну систему екологічного страхування та аудиту з метою акумулювання коштів на екологічну санацію території. Уряд зобов'язується підвищити рівень захисту населення від природних і техногенних аварій і катастроф, а також розробити й затвердити Державну програму «Якісна питна вода», що передбачатиме, зокрема, встановлення обґрунтованих стандартів якості питної води та забезпечення водою належної якості всього населення України. Крім того, уряд має намір залучити громадськість до перевірки ефективності заходів щодо розвитку системи екологічної безпеки в Україні, а також модернізувати систему радіаційної безпеки в зоні відчуження та завершити будівництво об'єкту «Укриття» на Чорнобильській АЕС. Вдосконалення національної екологічної політики передбачає започаткування процесу відродження природних ландшафтів та активізацію політики збереження й захисту природної спадщини. Уряд планує регламентувати права та обов'язки центральних і місцевих органів влади щодо природоохоронної діяльності та розмежувати функції контролюючих органів.

УРЯД ПЕРЕВІРИТЬ ФІНАНСОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ «НАФТОГАЗУ УКРАЇНИ»

На засіданні Кабінету міністрів планується створити міжвідомчу комісію з питань перевірки фінансово-господарсь-

кої діяльності НАК «Нафтогаз України», повідомила прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко. Вона заявила про необхідність окремо заслухати доповідь керівника НАК «Нафтогаз України» щодо аналізу роботи НАК за останні сім років. «І ви подивитесь в динаміці, що зробили з найпотужнішою газотранспортною системою України. Я думаю, що десяток таблиць, які ми розглянемо на найближчих засіданнях Кабміну, просто вас вразять. І я думаю, що ми знаходилися з вами, буквально, за декілька тижнів від того, щоб раз і назавжди втратити цю потужну державну власність, яка має геополітичне значення», — заявила Ю. Тимошенко. Вона також повідомила, що до складу комісії з перевірки фінансової діяльності НАК «Нафтогаз України» ввійдуть представники всіх силових структур, КРУ, Мінфіну, Мінекономіки й інші представники органів виконавчої влади.

КВОТИ НА КОПТІННЯ НЕБА?

Кабінет міністрів України визначив квоти на постачання української металопродукції в країни Європейського Союзу і США на 2008 рік. Як повідомляється на сайті Кабміну, згідно з постановою № 1411 від 29 грудня 2007 року, квота на постачання металопродукції в ЄС визначена в розмірі 1 млн. 353 тис. тон. Квота на постачання української металопродукції в США до 31 листопада 2008 року встановлена в розмірі 150 тис. 638 тон. У постанові уточнюється, що квота на постачання в ЄС плаского прокату в рулонах (категорії SA1) складе в 2008 році 194 тис. 750 тон, прокат плаский не в рулонах (SA2) — 399 тис. 750 тон, прокат плаский (SA3) 143 тис. 500 тон. Квота на постачання в ЄС напівфабрикатів і профілів (SB1) складе 51 тис. 250 тон, прутки і бруски гарячокатані (SB2) — 199 тис. 875 тон, а квота на прутки, бруски і профілі (SB3) — складе в 2008 році 363 тис. 865 тон.

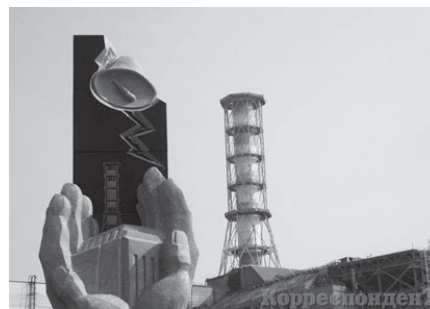
Хочеться нагадати, що саме експорт напівфабрикатів металопродукції є найбільшим джерелом отримання надприбутків українських олігархів. Натомість, українці з цього процесу мають отруєне довілля і проблеми зі здоров'ям.

ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЧАЕС – ГОЛОВНИЙ ПРІОРИТЕТ

Президент України Віктор Ющенко вважає зняття з експлуатації Чорноби-

льської АЕС і перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему головними пріоритетами у роботі Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Про це він сказав на зустрічі з міністром з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Володимиром Шандру, присвячену основним акцентам роботи МНС у 2008 році. «Нам треба чітко змінити основу, на якій працює сьогодні міністерство», — поставив завдання Президент. Він висловив своє бачення пріоритетів роботи МНС. Окремим завданням глава держави визначив утилізацію боєприпасів.

ПІДПИСАНИЙ КОНТРАКТ ІЗ РОБІТ НА ОБ'ЄКТІ «УКРИТТЯ»

Державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС» і консорціум «Стабілізація» підписали контракт на виконання комплексу робіт з підвищення безпеки об'єкту «Укриття». Як повідомили УНІАН у прес-службі російського ЗАТ «Атомстройэкспорт», контракт було підписано в ході візиту міністра МНС України Володимира Шандри на Чорнобильську АЕС. Згідно з повідомленням, контракт укладено за результатами тендеру, який був проведений відповідно до правил і процедур ЄБРР. Проект фінансується із коштів Міжнародного фонду «Укриття». Розпорядником фонду є Європейський банк реконструкції та розвитку. Проект «Підвищення безпеки об'єкту «Укриття» включає ремонт легкої кривлі об'єкту «Укриття», прибудову фізичного захисту на шляхах доступу й виконання піддомкращування опорних балок із доведенням навантаження на металокожності посилення до 80%. До складу консорціуму «Стабілізація» входять також українські підприємства «ПТЕМ-інжиніринг» і проєктний інститут «Атоменергобудпроект».

Як повідомляв УНІАН, у травні 2007 р. компанія «Атомстройэкспорт» як лідер консорціуму «Стабілізація» завершила реалізацію контракту на виконання стабілізаційних заходів на об'єкті «Укриття» на Чорнобильській АЕС. Контракт із консорціумом «Стабілізація», до якого крім ЗАТ «Атомстройэкспорт» (Росія) входило три українські компанії, — «Південтеплогенеромонтаж» (ПТЕМ), «Атоменергобудпроект» (АЕБП) і ЗАТ «Управління будівництва РАЕС», було підписано в липні 2004 року.

УКРАЇНЬСЬКА ЛЯЛЬКА ДО РІЗДВА

Уже традиційно, кілька років поспіль, у приміщенні музею Тараса Шевченка перед Новим Роком відкрилася виставка української традиційної іграшки, яка експонувалася кілька тижнів по тому.

Ідейним натхненником і організатором цієї унікальної події є відомий мистецтвознавець Олекса Доля та адміністрація музею Тараса Шевченка. Відвідувачів експозиції не бракувало. Адже цікаво було подивитися дітям і дорослим ляльки, якими гралися наші предки та порівняти їх із сучасним асортиментом іграшкового ринку.

Новинкою сьогорічної виставки була колекція національних різдвяних вертепів та іграшок, пов'язаних з Різдом Спасителя. Ця колекція зайняла територію

цілої зали.

Традиційно у виставці взяли участь представники дитячого гончарного гуртка „Гончарик” під керівництвом досвідченого педагога Наталі Трегубової, члена УНП. Понад сотню різних виробів з глини привезли майстрині „Гончарика” на виставку. Дівчатка разом з керівником гуртка продемонстрували на практиці музичні глиняні свистульки, зроблені власноруч. Наталя Петрівна розказала, що музикант Олег Скрипка вибрав у них свистульку для виконання нескладних мелодій, перед тим прискіпливо перевірівши багато з них.

Загалом, виставка залишає по собі приємні добрі враження. З епохи технократичного третього тисячоліття мимоволі пурнаєш у сиву давнину — епоху гли-

няних свистульок, дерев'яних коників, лялькових різдвяних вертепів та чудернацьких ляльок-мотанок. Як сучасно вони виглядають сьогодні на фоні китайських одноразових пластикових іграшок, трансформерів, пістолетів і машинок. Несподівано підкрадається думка, що українська іграшкова індустрія ще, на жаль, не взяла на озброєння цей багатий та різноманітний національний скарб, що наші діти мусять гратися сучасним бездуховним чужоземним ляльковим брухтом.

Маленьким українцям явно бракує доброї естетичної української традиційної іграшки сьогодення, взірцем якої й стала нинішня виставка.

Віктор Ткаченко

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗАПЕРЕЧЕННЯ ГОЛОДОМОРУ

Президент Віктор Ющенко вніс до парламенту законопроект, який передбачає заходи покарання за заперечення Голодомору 1932-33 років і Холокосту як фактів геноциду проти українського і єврейського народів. За порушення закону призначається штраф або позбавлення волі терміном до 2 років за публічне заперечення і поширення неправдивих матеріалів.

Даний законопроект Президент вніс як невідкладний для позачергового розгляду парламентом.

Законопроектом також пропонується ввести 4 роки в'язниці за повторні подібні дії.

Досудове слідство з цих справ буде проводитися Службою безпеки України.

Ющенко вважає, що публічне заперечення фактів, про які йде мова прини-

жує гідність українського народу — громадян України всіх національностей, що є недопустимим.

Прийняття цього законопроекту буде сприяти утвердженню в суспільстві нетерпимості до будь-яких проявів насильства, недопущенню руйнування соціальних основ українського народу, захисту репутації й прав осіб, що постраждали від Голодомору 1932-1933 років і від Холокосту, а також посприє підвищенню авторитету України на міжнародній арені, визнанню міжнародним співтовариством Голодомору 1932-1933 років геноцидом українського народу.

Як повідомлялося, Президент Віктор Ющенко сподівається на прийняття Генеральною Асамблеєю ООН рішення про Голодомор 1932-1933 років.

КИТАЙЦЯМ ЗАБОРОНИЛИ ЕКСПОРТ ІГРАШОК

Більше 600 китайських підприємств, що поставляли іграшки за кордон, не пройшли жорсткої перевірки якості й втратили права на експорт своєї продукції.

Це рішення було винесено після завершення загальнонаціональної кампанії щодо боротьби з недоброякісними товарами, у рамках якої відбувалася переєстрація всіх підприємств, що виготовляють дитячі іграшки, повідомляє агентство за посиланням на заступника начальника Головного управління технічного й карантинного контролю за якістю товарів КНР Пу Чанчен.

В останні місяці в КНР встановлені більш жорсткі заходи щодо контролю

над якістю виготовлених у країні товарів для дітей. У листопаді 2007-го китайський уряд заборонив експорт іграшок під торговельними марками Bindeez і Aqua Dots, у яких виявлені небезпечні хімікати.

У зв'язку із суперечками, що виникли між американцями й КНР із приводу ввозу в США некондиційних іграшок, минулого року китайські контролюючі органи направили кілька інспекційних груп у провінції Гуандун, Хебей, Чжецзян і місто Ухань — основні центри з виробництва іграшок. Перевірку проходили всі виробники іграшок, що раніше одержали ліцензії на таку діяльність.

З АВСТРАЛІЇ ДО НОВОЇ ЗЕЛАНДІЇ

Унікальний рекорд встановили двоє австралійців. Першими у світі вони змогли приплисти на байдарці з Австралії до Нової Зеландії. Небезпечна мандрівка тривала 62 дні — протягом цього часу відчайдушам вдалося подолати понад три тисячі кілометрів.

Мужнім австралійцям — по 25 років. На березі Тасманового моря їх зустрічали як героїв кілька тисяч людей. Останні метри байдарку спортсменів супроводжували інші човни та катери. Спочатку хлопці планували приплисти до Окленда — другого найбільшого міста у Новій Зеландії. Але потім змушені були змінити маршрут — через сильний вітер. Тому причалили на пляж Нью-Плімута, острівного міста. Незважаючи на складні умови подорожі, почувають себе екстремали добре.

НАЗВАНО НАЙГІРШИХ У СВІТІ КОХАНЦІВ

Німці є найгіршими коханцями у світі, показало опитування 10 тисяч подорожуючих жінок, повідомляє Апанова.

Німці, на думку жінок, занадто егоїстично поведуться в ліжку, у той час як шведи (які посіли друге місце) віддають перевагу надто швидкому сексу.

На третьому місці — “грубі” голландці, за якими ідуть “пануючі” американці, “неохайні” уельські та “занадто голосні” шотландці.

Англіїці посіли 10-е місце в рейтингу найгірших коханців за огрядність. Турків назвали спітнілими, греків такими, що погано пахнуть, а росіян занадто волосати.

В опитуванні на сайті WAYN.com брали участь жінки з 50 країн.

Представник сайту Пітер Вард сказав: “Хто б міг подумати, що уельські кращі у ліжку, ніж шведи! Але я візьму на себе сміливість нагадати дівчатам, що для танго потрібні двоє”.

Найкращими коханцями визнані італійці, за якими ідуть представники сильної половини Франції, Ірландії, ПАР, Австралії, Іспанії, Данії, Нової Зеландії, Бразилії та Канади.

ДОІСТОРИЧНА БІОЛОГІЧНА ЗБРОЯ

Канадський дослідник Сіро Тревисано на підставі документів епохи Хетського царства, що збереглися, зробив висновок про те, що перший досвід застосування біологічної зброї у військових діях відноситься до II тисячоліття до нашої ери.

Саме хети, на думку вченого, вперше почали використовувати біологічну зброю у військових діях — щоб ослаби-

ти військову міць сусідів вони відправляли їм заражених туляремією овець, що викликало мор у стані ворога.

Слід зазначити, що Царство Хетів утворилося в II тисячолітті до нашої ери у східній Анатолії. І воявничі хети регулярно влаштовували руйнівні набіги на сусідні держави.

Наприклад, відомий випадок, коли Хетському царству довелося вступити у війну з малоазійською державою Арцава. Шанси хетів вистояти у цій війні були невеликі, але перемозі Арцави перешкодила нова епідемія, джерелом якої були дикі вівці, яких місцеві жителі забирали у свої стада.

Дослідник Тревисано вивчив документи епохи Хетського царства, що збереглися, і прийшов до висновку, симптоми захворювання, що отримало назву хетський мор відповідають симптомам туляремії — особливо небезпечної інфекції, збудниками якої є бактерії *Francisella tularensis*.

Найчастіше рознощиками туляремії є гризуни, можливо також зараження овець, свиней, коней та інших домашніх тварин. Людина заражається туляремією через укуси кровосалних комах і за відсутності лікування від туляремії умирає до 15% хворих.

ЯК ВИНИКАЮТЬ НЕЗВИЧНІ ПОЛЯРНІ СЯЙВА?

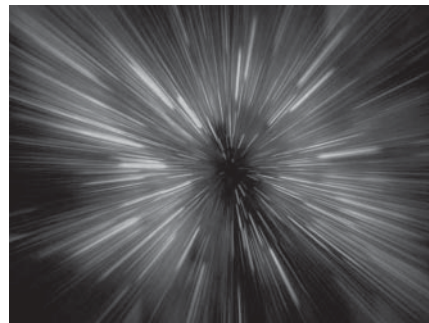
Міжнародна група вчених на чолі з Юнляном Чжаном провела дослідження і довела, що незвичайні полярні сяйва виникають завдяки полярному дощу.

У липні 2004 року над південним магнітним полюсом супутник зафіксував нестандартний тип сяйва, який мав незвичайний механізм утворення. Тоді вченим не вдалося розгадати таємницю походження цього сяйва. Проте тепер дослідники стверджують, що причиною того став полярний дощ.

Учені спостерігали за сяйвами за допомогою ультрафіолетових камер, встановлених на супутниках Землі. У липні 2004 року вони зафіксували полярний дощ незвично високої енергії. З поверхні планети у цей момент полярного сяйва ніхто не спостерігав, але супутники повідомляли, що прямо над південним магнітним полюсом було сяйво. І причиною його, на думку Чжана, був саме полярний дощ.

Дощові полярні сяйва відрізняються від звичайних тим, що мають інший механізм утворення, виникають прямо над магнітними полюсами і можуть рухатися з дуже великою швидкістю.

Як відомо, звичайні полярні сяйва відбуваються через взаємодію магнітного поля Землі і сонячного вітру. Електрони з сонячного вітру проникають у верхні шари атмосфери в районі магнітних полюсів. Зіткнення електронів, що мають високу енергію з атомами і молекулами атмосферних газів, і викликає випромінювання, яке формується в зонах проникнення електронів, але не на самих полюсах.

СОНЯЧНА СИСТЕМА БЕЗ МЕЖ

Агентство NASA виступило із заявою про те, що космічний корабель Voyager 2, запущений в 1977 році, досяг ближньої межі Сонячної системи, яка виявилася неоднорідною та без чіткого радіуса.

Вчені NASA говорять про те, що зовнішні межі нашої Сонячної системи в деяких регіонах дуже втиснені всередину системи. Подібний ефект, на їхню думку, відбувається через магнітне поле міжзоряного простору.

У Сонячній системі немає чітко визначеної межі. Нею фахівці називають межі геліосфери — величезної бульбашки у просторі, заповненої сонячним вітром (поток заряджених частинок, які постійно викидаються Сонцем увсебіч з величезною швидкістю).

На певній відстані швидкість сонячного вітру різко падає й перестає бути надзвуковою. Ділянка, у якій це відбувається, називається межею ударної хвилі. Це і є межа, яку перетнули Voyager 1 ще в 2004 році й Voyager 2, і яку можна вважати межею внутрішньої геліосфери.

Спостереження, проведені космічним кораблем Voyager 2, показали, що так звана південна півсфера, яка є частиною геліосфери Сонячної системи, значно втиснена в Сонячну систему, у випадку ж із протилежною стороною Сонячної системи сказати те ж саме не можна.

Раніше фахівці лише припускали, що межі Сонячної системи можуть бути асиметричними, а тепер одержали практичне підтвердження цієї ідеї.

Смакотинка

Фарширований м'ясний рулет

Склад: 3 цибулини, 2 зубчики часнику, 3 ст. ложки олії, 75 г шпинату, 100 г фаршу зі свинини, 75 г панірувальних сухарів, 800 г філе свинини, 50 г чорносливу без кісточок, 750 г картоплі, по 1 стручку червоного і жовтого солодкого перцю, 1 цукіні, 150 мл сидру, 300 мл бульйону, 1-2 ст. ложки борошна.

Приготування: 1 цибулину і часник порізати і підрум'янити в 1 стол. ложці олії. Порізати і додати шпинат, фарш і сухарі. Посолити, поперчити. Нагріти духовку до 180°. На м'ясо викласти начин-

ку, чорнослив. Згорнути рулетом, посипати спеціями. Тушкувати 45 хв у змазаному жиром сотейнику.

